

Spahić Omeragić dr Indira - Magistarski rad

Fakultet/Akademija	MEDICINSKI FAKULTET
Tip Rada	Magistarski rad
Kandidat, zvanje	Spahić Omeragić dr Indira
Naziv Teme	Uticaj adjuventne radioterapije na kvalitet života pacijenata sa karcinomom rektuma
Rezime/Abstract	<p>Radioterapija nakon sprovedenog hiruškog tretmana uz kemoterapiju predstavlja zlatni standard u terapiji karcinoma rektuma. Radioterapija je opterećana određenim brojem komplikacija, koji kao i ostali modaliteti liječenja utiču na ukupnu kvalitetu života pacijenta. Statističkom analizom, analizom varijanse stepena pojavnosti komplikacija radioterapije, nakon tri mjeseca i nakon šest mjeseci u odnosu na period prije radioterapije, koji je bio opterećen simptomima od strane drugih modaliteta liječenja, dobijamo stvarni uticaj radioterapije na ukupnu kvalitetu života. Predmet ove studije su pacijenti sa karcinomom rektuma stadija II i III kod kojih je nakon hiruške i citostatske terapije sprovedena radioterapija. Cilj studije je da odgovori na pitanje je li kvalitet pacijenata sa karcinomom rektuma bolji nakon radioterapijskog tretmana. Utvrđivanje učestalosti ranih komplikacija radioterapijskog tretmana predstavlja drugi cilj ove studije. Studija je retrospektivo prospektivna, a ispitivanjem su obuhvaćeni pacijenti kod kojih je sproveden postoperativni, radioterapijski tretman zbog karcinoma rektuma stadija II i III u periodu od 2009 do 2011. godine na UKC Tuzla. Studija je obuhvatila trideset i pet pacijenata zračenih sa 50,4 Gy u 28 frakcija u toku 5,5 sedmica preko pelvisa i koji su zadovoljili kriterije za uključivanje u studiju. Metodom intervju pacijenti su odgovarali na pitanja iz upitnika za ocjenu kvalitete života razvijenih od strane European Organisation for Research and Treatment of Cancer (EORTC): jedan je karcinom specifični (EORTC-QLQ-C30) i jedan je specifičan za karcinom rektuma (EORTC-QLQ-29). Pacijenti su odgovarali na pitanja iz upitnika za period neposredno prije radioterapije (mjesec prije radioterapije) i oni su tada činili kontrolnu grupu. Zatim su odgovarali na pitanja iz upitnika za period nakon 3 mjeseca i za period nakon 6 mjeseci od završetka radioterapije i oni su tada činili eksperimentalnu grupu. Analizirane su funkcije i simptomi i njihov uticaj na kvalitetu života pacijenata: fiziološke funkcije, dnevne funkcije, emocionalne funkcije, socijalne funkcije, kognitivne funkcije, funkcija zadovoljnosti tjelesnim izgledom, funkcija zabrinutosti za zdravlje, funkcija zabrinutosti zbog gubitka na težini, seksualna funkcija, te pojedinačni simptomi: slabost, mučnina i povraćanje, bol, dispneja, nesаница, gubitak apetita, opstipacija, proliv, finansijski problemi, učestalo mokrenje, krvi sluz u stolici, učestala stolica, inkontinencija urina, dizurija, abdominalna bol, sjedalna bol, nadutost, suhoća usta, alopecije, okus, gasovi, inkontinencija stolice, osip, stid, problemi sa stomom, impotencija i dispareuniya. Studijom je utvrđeno da su emocionalne funkcije ($P < 0,0001$), kognitivne funkcije ($p = 0,0001$) i socijalne funkcije ($p = 0,01$) bolje nakon 3 i 6 mjeseci nakon radioterapije u odnosu na period prije nje. Simptomi slabosti, mučnine i povraćanja, nesаница i slabog apetita se znatno manje javljaju 3 i 6 mjeseci nakon radioterapije ($p = 0,0001$). Simptom boli je manje izražen ($p < 0,006$). Analiza varijanse je pokazala da se manje javljaju simptomi opstipacije ($p < 0,0005$) i proliva ($p < 0,0001$) šest mjeseci nakon sprovedene radioterapije. Dok u periodu 3 mjeseca od radioterapije proliv je bio zastupljen sa 81,9 % što se može objasniti ranom komplikacijom radioterapije. Manje su izraženi i problemi vezani za finansije uslijed postojećeg medicinskog stanja ($p < 0,0001$). Funkcije zadovoljstva tjelesnim izgledom, zabrinutost za zdravlje i zabrinutost zbog gubitka na težini su znatno više izražene nakon radioterapijskog tretmana ($p < 0,0001$). Studija je pokazala da funkcija seksualne zainteresovanosti nije se bitno promjenila ni kod muške ($p = 0,25$) a ni kod ženske populacije ispitivanih pacijenata. Simptomi učestale stolice, učestalog mokrenja i dizurije bili su manje prisutni poslije 6 mjeseci od radioterapije ($p < 0,0001$). dok u periodu 3 mjeseca od iste bili su prisutniji i to učestalo mokrenje sa 55,7%, dizurija sa 71,4% i učestala stolica sa 60,6% , što se objašnjava kao akutne komplikacije radioterapijskog tretmana. Inkontinencija stolice 6 mjeseci od radioterapije u odnosu na period prije nje znatno manje je izražena ($p = 0,003$). Studija je pokazala se se simptomi abdominalne boli, nadutosti i nevoljno ispuštanje gasova manje javljaju nakon radioterapije ($p < 0,0001$) nego prije nje. Simptom sjedalne boli manje se javlja 6 mjeseci nakon tretmana ($p = 0,01$), dok u periodu 3 mjeseca od radioterapije je prisutan u 34,2% kao akutna komplikacija tretmana. Pojedinačni simptomi kao što su suhoća usta ($p = 0,01$) i gubitak osjeta ukusa ($p = 0,003$), su slabije izraženi nakon radioterapije nego prije nje. Simptom stida zbog učestalog pražnjenja crijeva je u periodu 3 mjeseca od tretmana bio prisutan sa 63,7 % dok se nakon 6 mjeseci znatno smanjio ($p < 0,0001$). Ovom studijom smo pokazali da problemi vezani za terminalnu kolostomu su na istom nivou nakon 3 mjeseca u odnosu na period prije radioterapije ($p = 0,04$), dok u periodu 6 mjeseci od tretmana znatno se manje javljaju ($p < 0,0003$). Simptom impotencije znatno je više izražen nakon tretmana nego prije, naročito u periodu 3 mjeseca od radioterapije sa 88,3% kao akutna komplikacija radioterapije. Kod 31% pacijentica koje su bile seksualno aktivne, javlja se simptom dispareuniya 3 mjeseca nakon radioterapije sa 66,6%; kao akutna komplikacija radioterapije. Pokazali smo da je kvalitet života pacijenta sa karcinomom rektuma bolji nakon radioterapije nego prije nje. Takođe smo pokazali da učestala stolica, prolivi, bolno mokrenje, dizurične tegobe, stid zbog učestalog pražnjenja crijeva, sjedalna bol, impotencija odnosno dispareuniya kao simptomi ranih komplikacija radioterapije najviše ugrožavaju ukupni kvalitet života pacijenata sa karcinomom rektuma kod kojih je sprovedena radioterapija.</p>
Datum	08.02.2013
Predsjednik	dr. sc. Haris Huseinagić, docent za nastavni predmet "Radiologija" Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli
Mentor	dr. sc. Šefik Hasukić, vanredni profesor za nastavni predmet "Hirurgija" Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	dr. sc. Mirha Agić, docent za nastavni predmet "Hirurgija" Medicinski fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	-
Član komisije	-
Zamjenski član	-
Dodatni detalji i lokacija	08.02.2013. godine u amfiteatru II Medicinskog fakulteta Univerziteta u Tuzli s početkom u 15,00 sati
Završne Odredbe	Pristup javnosti je slobodan. Magistarski rad se može pogledati u Sekretarijatu Medicinskog fakulteta Univerziteta u Tuzli, svakim radnim danom od 08,00 do 16,00 sati.